

JORNADES DE FORMACIÓ PER AL PROFESSORAT D'ESTUDIS CATALANS D'UNIVERSITATS I ALTRES CENTRES D'ESPANYA I PORTUGAL

Catalan Culture / Academic

12-13.03.2026
UNIVERSIDAD DE SALAMANCA
Facultad de Filología

UNIVERSIDAD
DE SALAMANCA

JORNADES DE FORMACIÓ PER AL PROFESSORAT D'ESTUDIS CATALANS D'UNIVERSITATS I ALTRES CENTRES D'ESPANYA I PORTUGAL

📍 Universidad de Salamanca

Facultat de Filologia | Edifici Anayita-Juan del Enzina | [Plaza de Anaya s/n](#)
12 i 13 de març de 2026

DIJOUS, 12 DE MARÇ

📍 Aula 15

14:30 h | ACREDITACIÓ DELS PARTICIPANTS

15:00 h | SALUTACIÓ

Javier Sánchez Zapatero, vicedegà de docència de la Universitat de Salamanca

Àlex Martín Escribà, responsable acadèmic dels estudis catalans de la Universitat de Salamanca

Josep-Anton Fernández i Montolí, director de l'Àrea de Llengua i Universitats de l'Institut Ramon Llull

15:15 h | PRESENTACIÓ: *La catalanística a Salamanca: passat, present i futur*

Àlex Martín Escribà i Oriol Prat Altimira, Universitat de Salamanca

15:45 h | TALLER: *De lenguas, lenguaje y sus trastornos: cómo afrontar la enseñanza de lenguas a estudiantes con trastornos del lenguaje*

Olga Ivanova, Universitat de Salamanca

17:00 h | PAUSA CAFÈ

17:15 h | COMUNICACIONS

Aprender català per entendre el multilingüisme (de l'Estat)

Elba Roda Serra, Universitat de Granada

De Lull a Solà: creació a classe d'una exposició virtual interactiva sobre la literatura catalana

Jacob Mompó Navarro, Universitat d'Alcalà de Henares

18:15 h | REUNIÓ INTERNA DEL PROFESSORAT DE LA XARXA UNIVERSITÀRIA D'ESTUDIS CATALANS A L'EXTERIOR

19:45 h | VISITA GUIADA PER LA CIUTAT a càrrec de **Paula Cisneros, Iván Larraza** i **Henar Valle**, estudiants de català de la Universitat de Salamanca

21:30 h | SOPAR

DIVENDRES, 13 DE MARÇ

📍 Aula 14

09:00 h | TALLER: «*He recibido tu carta en la que veo que sigues tan simpática como abans*»: *Bilingüisme i barreja de llengües espanyol-català en les cartes de la Guerra Civil*

Adrià Pardo Llibrer, Universitat de Salamanca

10:15 h | PAUSA CAFÈ

10:30 h | TALLER: *Entre fricció i afinitat: literatura en diàleg i pràctica comparatista a l'aula de CLE*

Anna Cristóbal Lecina, Universitat Complutense de Madrid

12:00 h | COMUNICACIONS

El català tentacular. CineFilo com a projecte sociocultural i de transferència

Maria Dolors Perarnau Vidal, Universitat de Santiago de Compostel·la

La traducció de cançons de La Marató

Guillem Cunill Sabatés, Universitat Autònoma de Madrid

13:00 h | CLOENDA

📍 [Edificio Histórico de la Universidad de Salamanca](#)
[Escuelas Mayores de la calle Libreros, 19](#)

13:30 h | VISITA A LA BIBLIOTECA GENERAL HISTÓRICA a càrrec d'**Eduardo Hernández Pérez**

PRESENTACIÓ

La catalanística a Salamanca: passat, present i futur

ÀLEX MARTÍN ESCRIBÀ I ORIOL PRAT ALTIMIRA, UNIVERSITAT DE SALAMANCA

A través d'aquesta comunicació s'oferirà un recorregut per la història dels estudis catalans a la Universitat de Salamanca des del seu inici a mitjan dècada dels cinquanta fins als nostres dies. En concret, s'exposaran la trajectòria dels primers testimonis, l'increment de l'oferta acadèmica, les diverses activitats culturals, l'estat de la investigació actual i els nous reptes de futur.

Àlex Martín Escribà

Professor de llengua i literatura catalanes i codirector del Congrés de Novel·la i Cinema Negre a la Universitat de Salamanca. És un dels principals especialistes en gènere negre a l'àmbit català i hispànic. Llicenciat en Filologia Romànica i Hispànica per les universitats de Barcelona i Salamanca, es va doctorar el 2010 amb una tesi sobre la novel·la policíaca catalana. Ha estat lector a les universitats de l'Havana i Grenoble.

Oriol Prat Altimira

Poeta i professor. Llicenciat en Filologia Catalana per la Universitat de Barcelona i màster en Estudis Avançats en Literatura Catalana (UB-UAB), ha estat professor lector a la Universitat de l'Havana (2017-21) i actualment ho és a la Universitat de Salamanca, on s'ha doctorat amb una tesi sobre el tòpic de la passant a la poesia. Ha publicat diversos articles i capítols de llibre en l'àmbit acadèmic. Com a poeta, és autor dels llibres *Metres quadrats* (Blind Books, 2013) i *Dies hàbils* (Pagès Editors, 2019).

TALLERS

De lenguas, lenguaje y sus trastornos: cómo afrontar la enseñanza de lenguas a estudiantes con trastornos del lenguaje

OLGA IVANOVA, UNIVERSITAT DE SALAMANCA

En este taller, planteado como un intercambio dinámico y basado en el comentario de casos reales entre los asistentes, se aborda un tema de cada vez mayor relevancia en el aula universitaria: ¿cómo enseñar una lengua nueva a un estudiante que presenta un trastorno del lenguaje y que afecta a su competencia lingüística en la misma lengua nativa? Los trastornos del lenguaje se registran entre el 7 y el 10% de niños en edad escolar; y entre el 4 y el 7% de adolescentes y adultos jóvenes presentan algún tipo de alteración lingüística, porcentaje al que se pueden sumar trastornos del lenguaje sobrevenidos. Cuando estas alteraciones comprometen su competencia fónica, léxica o gramatical en la primera lengua, surge inevitablemente un gran interrogante docente: ¿cómo aprenderán la lengua extranjera que se enseña en clase?, ¿qué métodos funcionarán mejor? o ¿habrá algún contenido especialmente difícil o inalcanzable para ellos? El objetivo de este taller es ofrecer a los participantes una visión panorámica de los trastornos del lenguaje más comunes, compartir con ellos los hallazgos actuales sobre la enseñanza de lenguas a hablantes con trastornos y comentar, de forma conjunta y dinámica, las principales estrategias para fomentar al máximo su aprendizaje de lenguas nuevas.

Olga Ivanova

Profesora titular de Lingüística General en la Universidad de Salamanca. Doctora en Filología Hispánica (2011) y máster en Trastornos de la Comunicación (2015) por la misma universidad, ha focalizado su carrera investigadora en temas de la Lingüística Clínica; disciplina en la que se interesa, especialmente, por el estudio de los biomarcadores lingüísticos de las demencias, los cambios patológicos del lenguaje en el envejecimiento y la enseñanza de lenguas a hablantes con trastornos. Investigadora del Grupo de Investigación Reconocido Neurofisiología, cognición y conducta (INCYL) y del Grupo de Investigación Emergente Envejecimiento y prevención de la dependencia (IBSAL), es miembro nato de la Unidad de Investigación Consolidada LinGAP, dentro de la cual dirige el grupo LendeLab: Lenguaje y Neurodegeneración.

«He recibido tu carta en la que veo que sigues tan simpática como abans»: Bilingüisme i barreja de llengües espanyol-català en les cartes de la Guerra Civil

ADRIÀ PARDO LLIBRER, UNIVERSITAT DE SALAMANCA

Este taller és una introducció a l'estudi de l'epistolografia popular (és a dir, cartes escrites per persones amb un nivell baix d'instrucció) com a una font valuosa dels trets propis de la llengua parlada durant la Guerra Civil. El taller analitza cartes conservades al Centro Documental de la Memoria Histórica de Salamanca, en les quals es produïx, per part dels parlants bilingües, una barreja d'idiomes entre el català i l'espanyol, tot afavorint la reflexió sobre la diglòssia i el contacte lingüístic.

Adrià Pardo Llibrer

Professor ajudant doctor al Departament de Llengua Espanyola de la Universitat de Salamanca, doctorat en Filologia Hispànica per la Universitat de València i mestre en valencià per la mateixa universitat. La seua recerca se centra en l'estudi de formes lingüístiques pròpies de l'oralitat, els discurs parlat, l'escriptura que reflectix la parla i els models de segmentació per explicar i sistematitzar el fenòmens que se'n deriven.

Entre fricció i afinitat: literatura en diàleg i pràctica comparatista a l'aula de CLE

ANNA CRISTÓBAL LECINA, UNIVERSITAT COMPLUTENSE DE MADRID

Aquest taller proposa treballar la literatura catalana com a eix central a través d'una pràctica comparatista que convida els participants a llegir, analitzar i experimentar amb textos catalans i textos escrits en la llengua del territori d'ensenyament, amb l'objectiu de desenvolupar habilitats de reflexió crítica, reescriptura i mediació cultural. A partir d'activitats de lectura, debat i experimentació creativa, els participants podran pensar com seleccionar, organitzar i presentar els textos de manera significativa, i alhora adquirir estratègies transferibles a l'aula i una mirada sensible a la pluralitat lingüística. Aquesta pràctica comparatista permetrà explorar els imaginaris culturals que travessen els textos, observar zones de fricció i d'afinitat entre llengües i tradicions properes, i reflexionar sobre el seu potencial metodològic en la docència de llengua i literatura catalanes en universitats de l'exterior.

Anna Cristóbal Lecina

Graduada en Estudis Literaris i màster en Estudis de Gènere, Dones i Ciutadania i en Formació del Professorat per la Universitat de Barcelona. Ha treballat com a docent de llengua i literatura a Itàlia i en diversos instituts de la seva ciutat natal, i també com a professora associada del grau en Estudis Socioculturals de Gènere de la Universitat Autònoma de Barcelona. Durant els cursos 23-24 i 24-25 va ser professora d'Estudis Catalans a la Universitat d'Alcalá, i enguany exerceix la mateixa tasca a la Universitat Complutense de Madrid, en el marc de programa de lectorats de l'Institut Ramon Llull.

COMUNICACIONS

Aprendre català per entendre el multilingüisme (de l'Estat)

ELBA RODA SERRA, UNIVERSITAT DE GRANADA

El gener del 2023, a la Universitat Autònoma de Madrid es va presentar una nova assignatura transversal que convidava a submergir-se en un viatge a través de la riquesa lingüística d'Espanya, ressaltant la seva diversitat i complexitat. L'objectiu primordial d'aquesta assignatura era dotar de les eines essencials per a l'aprenentatge i la intercomprensió de les diverses llengües presents al país. En acabar el semestre els alumnes van mostrar molt interès per la reivindicació de les llengües estatals.

Elba Roda Serra

Professora de llengua catalana, docent i investigadora en sociolingüística la Universitat de Granada. És graduada en Llengua i Literatura Catalanes per la Universitat de Girona i té un màster en Formació del Professorat i Ensenyament d'Idiomes. Recentment, ha iniciat un doctorat centrat en els parlants d'herència del català a Madrid i durant dos anys va exercir com a lectora de català a la Universitat Autònoma de Madrid. Des del setembre de 2025 continua la seva tasca docent a la Universitat de Granada. Al llarg de la seva etapa a Madrid va participar en tres projectes de recerca: MiRCO, Equiling Madrid i ReDes_Ling, associats a l'estudi del multilingüisme i la sociolingüística, amb els quals continua vinculada actualment.

De Llull a Solà: creació a classe d'una exposició virtual interactiva sobre la literatura catalana

JACOB MOMPÓ NAVARRO, UNIVERSITAT D'ALCALÀ D'HENARES

S'exposarà una activitat didàctica i de divulgació de la literatura catalana que hem realitzat a classe de català 1. Es tracta del disseny, planificació i creació d'una exposició virtual sobre literatura catalana per fer-ne divulgació entre tota la comunitat universitària. La proposta naix com una necessitat detectada en comprovar que l'alumnat desconeixia completament qualsevol dada, per mínima que fos, sobre literatura en català. Aprofitant que es tracta d'un grup nombrós, cada estudiant ha treballat un autor o autora de la literatura catalana per crear els textos que acompanyen l'exposició. En detallarem el procés, explicarem els resultats d'aprenentatge i posarem de manifest els reptes que haguérem de superar.

Jacob Mompó Navarro

Doctor en Llengües, Literatures, Cultures i les seues aplicacions (Universitat de València) i doctor en Transferències Interculturals i Històriques en l'Europa Medieval Mediterrània (Universitat d'Alacant). Actualment és professor visitant al Departament de Filologia, Comunicació i Documentació de la Universitat d'Alcalá de Henares. La seua recerca se centra en la literatura catalana medieval i moderna, l'edició de textos, la Inquisició i l'estudi cultural de biografies marginals sobre subjectes històricament marginals i marginats a partir de fonts literàries i documentals. Ha publicat llibres, capítols i articles en revistes especialitzades i participa en distints projectes sobre ecdòtica, marginalitat i cultura escrita.

El català tentacular. "CineFilo" com a projecte sociocultural i de transferència

MARIA DOLORS PERARNAU VIDAL, UNIVERSITAT DE SANTIAGO DE COMPOSTEL·LA

Presentació de l'experiència de creació d'un cineclub a la Facultat de Filologia de la Universitat de Santiago (USC) en què cada cicle es projecta una pel·lícula catalana amb col·loqui amb persones de la direcció o l'equip tècnic. Coordinat per l'Àrea de Filologia Catalana i organitzat per PDI, PAS i estudiants, CineFilo és una plataforma per al foment del pensament crític i la promoció de la diversitat lingüística i cultural a través del setè art del cinema.

Maria Dolors Perarnau Vidal

Doctora en Filosofia (UAB), màster en Estudis Avançats de Llengua i Literatura Catalanes (UAB-UB) i doctora en Llengua i Literatura Catalanes i Estudis Teatral (UAB). Especialitzada en les relacions frontereres entre els discursos de la filosofia i la literatura, ha treballat a la Universitat de Copenhaguen i al St. Olaf College (EUA). Entre les seves darreres publicacions destaca l'edició del monogràfic sobre Kierkegaard a Agora i el volum col·lectiu Heterodoxias. Filosofia e literatura. És col·laboradora del LiCETC (UIB) i treballa a la Universitat de Santiago de Compostella amb docència a les Facultats de Filologia (Llengua i Literatura Catalanes, Màster d'Estudis de la Literatura i la Cultura) i Filosofia (Màster en Filosofia: Coneixement i Ciutadania).

La traducció de cançons de La Marató

GUILLEM CUNILL SABATÉS, UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE MADRID

Aquesta presentació és el testimoni d'una activitat real, adreçada a estudiants de B2-C1, en què van practicar la traducció CAST>CAT a partir del gènere de la cançó, partint de cançons reals i comparant-les amb les versions de La Marató. Una activitat així va permetre practicar diversos aspectes: d'una banda, la llengua i la cultura catalana a través de cançons i d'un acte cultural i, de l'altra, les habilitats traductores.

Guillem Cunill Sabatés

Graduat en Traducció i Interpretació i Filologia Catalana, i doctor per la Universitat Pompeu Fabra, amb una tesi en què estudia la traducció de Josep Maria de Sagarra de la *Divina comèdia* de Dante Alighieri. El seu àmbit de recerca se centra en la literatura catalana i la recepció literària de les traduccions en català del segle xx. Actualment està treballant en l'edició crítica de *Mirall trencat*, de Mercè Rodoreda.

www.llull.cat
@IRLLull

 institut
ramon llull

EN COL·LABORACIÓ AMB:

